

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 04587-14/2017-ERU

V Jihlavě dne 9. května 2018

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti STAVO-PRO Moravia Group s.r.o., se sídlem Domy 136, Liberec XX-Ostašov, 460 10 Liberec, IČ: 026 89 391 (dále též „účastník řízení“), zastoupené [REDAKCE], advokátem se sídlem [REDAKCE], proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04587-8/2017-ERU ze dne 30. srpna 2017 (sp. zn. OSR-04587/2017-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 27. června 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Mníšek, na ulici Liberecká u nemovitosti č. [REDAKCE], zemní práce, při nichž došlo k poškození plynovodu IPE DN 63, za což mu uložil pokutu ve výši 30 000 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení, Rada Energetického regulačního úřadu jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti STAVO-PRO Moravia Group s.r.o., se sídlem Domy 136, Liberec XX-Ostašov, 460 10 Liberec, IČ: 026 89 391, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04587-8/2017-ERU ze dne 30. srpna 2017 (sp. zn. OSR-04587/2017-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje

Odůvodnění:

I. Výkon kontroly

Energetický regulační úřad oznámil dne 21. září 2016 společnosti STAVO-PRO Moravia Group s.r.o. zahájení kontroly ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, ohledně poškození plynárenského zařízení v obci Mníšek. Účastník řízení v rámci kontroly uvedl, že dne 27. června 2016 prováděli jeho zaměstnanci ručně kopaný výkop a dále za pomoci pneumatického kladiva odlamovali

skalnaté podloží, při čemž došlo k propíchnutí potrubí odlomeným kusem skály. Účastník řízení uvedl, že zařízení nebylo uloženo dle technických norem.

Svá kontrolní zjištění Energetický regulační úřad uvedl v kontrolním protokolu č. [REDAKCE] ze dne 12. prosince 2016, v němž uvedl, že existence zařízení byla účastníkovi řízení známa ze Stanoviska vydaného společností RWE Distribuční služby, s.r.o., když toto zařízení bylo v terénu vytyčeno, přičemž účastník řízení práce prováděl na základě smlouvy se společností STRABAG a.s. V důsledku poškození zařízení došlo k úniku 18 m³ plynu a přerušeni dodávky 23 zákazníkům na dobu 195 minut. Proti kontrolnímu protokolu účastník řízení nepodal námítky.

II. Správní řízení na prvním stupni a napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad vydal dne 2. května 2017 příkaz č. j. 04587-3/2017-ERU, kterým uložil účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona pokutu ve výši 32 000 Kč. Na základě odporu účastníka řízení ze dne 9. května 2017 byl uvedený příkaz zrušen a ve správním řízení bylo pokračováno.

Dne 5. června 2017 se účastník řízení vyjádřil k podkladům rozhodnutí, když uvedl, že závěry kontrolního protokolu neodpovídají skutečnosti, jelikož plynovod nebyl v místě porušení řádně uložen a byl položen na skalním masivu, když příčinou jeho poškození bylo odlomení skály. Účastník řízení navrhl výslech svědků za účelem zjištění, jak k poškození plynovodu došlo. Dále účastník řízení uvedl, že v daném místě plynovod vybočoval z předpokládané a vytyčené trasy a nacházel se jinde, než měl.

Rozhodnutím č. j. 04587-8/2017-ERU ze dne 30. srpna 2017 Energetický regulační úřad uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a uložil mu pokutu ve výši 30 000 Kč.

Energetický regulační úřad uvedl, že se ztotožňuje se zjištěními učiněnými v rámci kontroly a shledává podklady rozhodnutí za dostačující. V daném případě není pochyb o tom, že práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl právě účastník řízení, přičemž došlo k vytyčení polohy plynárenského zařízení. Existence ochranného pásma je přitom objektivní a nezávislá na způsobu uložení plynárenského zařízení. Nesprávné uložení zařízení nicméně bylo vyhodnoceno jako polehčující okolnost. Prvostupňový správní orgán konstatoval, že účastník řízení způsobil poškození plynárenského zařízení použitím pneumatického kladiva, přičemž okolnosti poškození popsal v rámci kontroly sám účastník řízení, pozdější vyjádření účastníka řízení je nutno hodnotit jako účelová. I pokud by zařízení vybočovalo z trasy o uváděných 70 cm, stále by se nacházelo v rámci vymezeného ochranného pásma.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04587-8/2017-ERU ze dne 30. srpna 2017, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 4. září 2017, podal účastník řízení dne 18. září 2017 rozklad, v němž navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení předmětného správního řízení.

Účastník řízení ve svém rozkladu uvedl, že ve věci nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, byly porušeny zásady správního řízení, věc byla nesprávně posouzena po právní stránce

a byla uložena sankce v nepřiměřené výši. Účastník řízení konkrétně namítal, že Energetický regulační úřad neprovedl navržené důkazy, ačkoliv byl v řízení nečinný a činil neodůvodněné průtahy. Byla pomínuta existence důkazů prokazujících skutkový stav, jimiž jsou výsledky svědků či místní ohledání. Účastník řízení uvedl, že kopal sondu za účelem zjištění polohy plynárenského zařízení, tj. plnil povinnost uloženou v předávacím protokolu. Byly porušeny zásada ústnosti, zásada projednací a zásada přimosti, jakož i právo na spravedlivý proces. Nesprávné právní posouzení věci je dáno tím, že nebyla správně aplikována ustanovení o zásadách správního řízení a byly porušeny normy týkající se dokazování. Nesprávně byla účastníkovi řízení přičtena přitěžující okolnost, samotnou pokutu považuje účastník řízení za nepřiměřeně vysokou z toho hlediska, že dosáhl v předcházejícím účetním období ztráty.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci, přičemž Energetický regulační úřad toto jednání řádně posoudil i po právní stránce.

Podle § 68 odst. 3 energetického zákona je v ochranném pásmu i mimo ně každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Uvedené ustanovení, jehož porušení je přestupkem ve smyslu § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, obsahuje dvě skutkové podstaty, z nichž jedna spočívá v ohrožujícím jednání a druhá v poruchovém. Škodlivým následkem je zde poškození plynárenského zařízení, což je skutečnost, k níž objektivně došlo. Podle § 68 odst. 3 energetického zákona je nerozhodné, jakou konkrétní dílčí aktivitou účastníka řízení k narušení plynárenského zařízení došlo.

Podle § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, platilo, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Uvedené ustanovení se užije i po 1. červenci 2017, neboť s ohledem na § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, neobsahuje tento zákon příznivější právní úpravu, ale obsahově totožnou (viz § 21 odst. 1).

Rada předně zohlednila vyjádření účastníka řízení z 19. října 2016, v němž uvedl, že při ručním kopání výkopu narazili jeho pracovníci na skalnaté podloží a za pomoci pneumatického kladiva začali skálu odlamovat. Odlomený kus skály následně propíchl plynárenské zařízení. Ve spise je založen Protokol o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 6. června 2016, podle něhož bylo zařízení vytyčováno pomocí hledače a v terénu vyznačeno

barvou. Ve stanovisku společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., ze dne 15. března 2016, je uvedeno, že za stavební činnosti se pro účely tohoto stanoviska považují veškeré činnosti v ochranném pásmu včetně terénních úprav a prací prováděných mimo ochranné pásmo, které by mohly zařízení ohrozit (např. sesuvem půdy). Dále je ve stanovisku určeno, že odkrytá zařízení je nutno zabezpečit proti porušení a nebude používáno nevhodného nářadí, zemina bude těžena ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových či motorových nářadí. V žádosti o uvedení PZ do původního stavu ze dne 27. června 2016 účastník řízení uvedl, že došlo k poškození plynovodu, přičemž práce byly prováděny ručně. V protokolu o narušení ochranného pásma ze dne 11. července 2016 vystaveného společností RWE GasNet, s.r.o., je uvedeno, že k poškození došlo dne 27. června 2016, když v důsledku poškození došlo k úniku plynu, doba úniku byla 195 minut. Výkop byl prováděn ručně, přičemž v rámci kopání sondy došlo k propíchnutí plynovodu sbíječkou. V důsledku poškození zařízení byla přerušena dodávka 23 odběratelům. Společnost RWE GasNet, s.r.o., uvedla, že podmínky stanoviska byly dodrženy a zařízení bylo v terénu vytyčeno.

Na základě uvedených skutečností dospěla Rada k závěru, že účastník řízení se správního deliktu dopustil. Ze všech shromážděných podkladů plyne, že k poškození plynovodu došlo v přímé souvislosti s prováděním prací v ochranném pásmu tohoto zařízení. Shodně se s podkladů podává, že k poškození došlo v důsledku použití nevhodného nářadí (uvedeno pneumatické kladivo, resp. sbíječka). Ačkoliv účastník řízení tvrdí, že práce prováděl v souladu se stanoviskem provozovatele zařízení ručně, nejednalo se zjevně o provádění prací v souladu s podmínkami stanoviska ze dne 11. července 2016, neboť to zapovídá i používání nevhodného nářadí. Stejně tak se Rada nemůže ztotožnit s názorem, že o porušení podmínek stanoviska se nejednalo, jelikož účastník řízení prováděl sondu za účelem zjištění přesné polohy plynárenského zařízení. Provedení sondy sice stanovisko provozovatele zařízení uvádí jako nutné, nicméně z toho nelze dovozovat, že při provádění sondy by nebylo třeba postupovat s takovou opatrností, aby bylo poškození zařízení zabráněno, jelikož právě nalezení zařízení sondou má tomuto zabránit.

Z uvedeného hlediska nepřijde Radě tím spíše jako odůvodněný postup účastníka řízení, který tvrdí, že zařízení nenalezl a začal (pomocí pneumatického kladiva) provádět sondu, tj. za účelem nalezení zařízení, o kterém údajně přesně nevěděl, kde se nachází, použil invazivní metodu stanoviskem přímo zapovězenou. Podklady se přesně neshodují v tom, zda k poškození došlo odlomením skály anebo přímo jeho propíchnutím pomocí sbíječky či pneumatického kladiva. Vzhledem k obsažené fotodokumentaci, z které plyne, že hloubka uložení plynárenského zařízení nebyla výrazná, přičemž zároveň zařízení nebylo podkopáno, aby mu pád břemene z výšky mohl způsobit výraznější poškození, se jako pravděpodobnější jeví verze událostí popsána v protokolu o narušení ochranného pásma ze dne 11. července 2016, tj. že došlo k propíchnutí zařízení nevhodným nářadím. Tuto otázku ovšem nepovažuje Rada za podstatnou pro přijetí závěru o spáchání správního deliktu, jelikož v obou případech by se jednalo o činnost v ochranném pásmu ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu, která měla v příčinné souvislosti za následek poškození zařízení. Tak by tomu bylo i v případě, že by účastník řízení neopatrnou činností odlomil kus skály, který by poškození způsobil, byť účastník řízení zpochybňuje, že by se v daném případě jednalo o vztah příčinné souvislosti. Bez zásahu účastníka řízení by nicméně zjevně k žádnému

odlomení kusu skály nedošlo. Stejně tak je zjevné, že zařízení bylo v terénu vytyčeno, přičemž toto zařízení se nenacházelo mimo vytyčené ochranné pásmo.

S ohledem na výše uvedené se Rada ztotožňuje se závěrem prvostupňového správního orgánu o nadbytečnosti provádění výslechů svědků či ohledání na místě. V případě důkazu ohledáním (§ 54 správního řádu) není zřejmé, k čemu by přispělo ohledání místa, když výkopy na něm byly prováděny v polovině roku 2016, jsou dávno zasypány a plynárenské zařízení je uloženo v zemi. V případě výslechů svědků by tyto mohly osvětlit nanejvýš skutečnost, zda k narušení zařízení došlo přímo užitím nevhodného náradí, anebo odlomením kusu skály, nicméně uvedená okolnost není pro rozhodnutí ve věci rozhodná. Účastník řízení tedy nepostupoval v souladu s § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, neboť nevytlačil veškeré možné úsilí, aby porušení povinnosti nepoškodit plynárenské zařízení zabránil.

Pokud se jedná o námitky účastníka řízení procesního charakteru, není Radě zjevné, jak měl Energetický regulační úřad porušit základní zásady správního řízení, protože sám účastník řízení pouze uvedl výčet některých procesních zásad, aniž by blíže specifikoval způsob jejich porušení. Řízení o správním deliktu se odehrávalo v režimu správního řádu, přičemž Energetický regulační úřad neshledal za nutné nařídít ve věci ústní jednání, přičemž v deliktním řízení není povinnost takové jednání nařídít. Ohledně dokazování postupoval prvostupňový správní orgán na základě podkladů shromážděných v rámci výkonu dozoru, přičemž účastník řízení měl možnost také důkazy předkládat či je navrhnout, o porušení zásady projednací se nejedná proto, že navržené výsledky svědků byly vyhodnoceny jako důkazy, které nemohou přispět ke spolehlivějšímu zjištění skutkového stavu. Není zjevné, jakým způsobem měla být porušena zásada přímosti, jelikož Energetický regulační úřad hodnotil skutkový stav nezávisle a na základě podkladů, které si obstaral. Totožné námitky pak účastník řízení uplatnil i v části rozkladu tvrdící nesprávné právní posouzení věci.

Namítá-li účastník řízení nesprávné přičtení přitěžující okolnosti, nspecifikoval v rozkladu, o jakou přitěžující okolnost se má jednat. V napadeném rozhodnutí lze shledat toliko dvě přitěžující okolnosti, jedna spočívala v závažných následcích spáchaného správního deliktu (přerušeni dodávky po dobu 195 minut celkem 23 zákazníkům) odpovídajícím nezanedbatelné důležitosti předmětného zařízení, druhá v postupu v rozporu se správcem zařízení stanovenými podmínkami. S oběma okolnostmi se Rada ztotožňuje, přičemž pokud v rozkladu účastník řízení uvádí, že postupoval v souladu s podmínkami (patrně tedy jeho námitky směřují k druhé přitěžující okolnosti), nelze se s ním v tomto ohledu ztotožnit, neboť právě užitím nevhodného náradí a neopatrným postupem v rozporu s podmínkami stanoviska způsobil zákonem zakázaný následek, ačkoliv mu v rámci stanovení podmínek bylo právě takové jednání zapovězeno. Energetický regulační úřad naopak přihlédl k polehčujícím okolnostem, např. k tomu, že zařízení bylo v zemi uloženo v rozporu s technickými normami.

V důsledku zhodnocení přitěžujících i polehčujících okolností byla účastníkovi řízení uložena pokuta odpovídající správní praxi Energetického regulačního úřadu. Dle názoru Rady tato pokuta není nepřiměřená. Předně nepřiměřenost pokuty nelze hodnotit s ohledem na účetní výsledky konkrétní korporace či toho, zda dosahuje zisku, tyto skutečnosti jsou podstatné nanejvýš pro posouzení, zda uložená pokuta není likvidační, tj. zda neohrožuje samotný výkon podnikání a vlastní existenci účastníka řízení. Účastník řízení byl sice

za účetní rok 2016 ve ztrátě, nicméně za předešlé dva roky 2014 a 2015 dosáhl zisku ve výši [REDACTED] Kč a [REDACTED] Kč, nelze tedy uvažovat o tom, že by pro něho pokuta ve výši 30 000 Kč mohla mít likvidační dopady.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu Rada jako odvolací orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Energetický regulační úřad zjistil řádně skutkový stav věci bez důvodných pochybností a v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu úvahy, kterými se řídil při výkladu právních předpisů a hodnocení důkazů, vypořádal se též s námitkami účastníka řízení. Z tohoto důvodu o podaném rozkladu Rada rozhodla podle § 90 odst. 5 správního řádu tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není podle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Vladimír Outrata, v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

STAVO-PRO Moravia Group s.r.o., prostřednictvím [REDACTED]